

Likestillings- og
diskrimineringsombudet

NOTAT - FOR OPPFØLGING

Til:

Fra:
Arshad Khan

Vår ref.
10/1626-8/SF-471, SF-581, SF-711,
SF-845, SF-900//AKH

Dato:
26.02.2011

KOMMUNE SKAL INSTALLERE TELESLYNGE I TEATER SALENE

Saken gjaldt manglende tilgjengelighet til teater i Brumunddal og Nes for personer med nedsatt hørsel, da det ikke var montert teleslynge.

Etter ombudets henvendelse kunne kommunen opplyse at de 1. april 2011 skulle igangsette en oppgradering av det ene teateret og montering av teleslynge var ivaretatt i dette prosjektet. Også det andre teateret skal få teleslyngeanlegg i løpet av året. På bakgrunn av dette konkluderte ombudet med at kommunen i handlet i strid med lovens krav til universell utforming.

Saksnummer: 10/1626
Lovanvendelse: DTL § 9
Hele uttalelsen, datert 25.02.2011:

OMBUDETS UTTALELSE

SAKENS BAKGRUNN

Likestillings- og diskrimineringsombudet bygger på partenes skriftlige redegjørelser i sin fremstilling av sakens bakgrunn.

Teatersalen i Brumunddal og Tingnes kulturhus har ikke teleslynge, noe som reduserer tilgjengeligheten for personer med nedsatt hørselsevne.

PARTENES SYN PÅ SAKEN

I klagen fremgår det at teatersalen i Brumunddal og Nes ikke har teleslynge. Hørselshemmedes Landsforbund (HLF) mener at dette er diskriminerende og i strid med forbudet mot diskriminering på grunn av manglende universell utforming.

HLF har innhentet tilbud på montering av teleslynge, som de har presentert for kommunen. I et møte med kommunen har HLF også tilbudt kommunen å forskuddsbetale beløpet inntil kommunen for bevilget penger til dette.

Ringsaker kommune har redegjort for saken i brev av 3. november 2010. Kommunen anfører at teatersalen i Brumunddal skal opprustes i løpet av 2011. Kultursjefen har i sitt budsjettforslag for 2011 lagt inn montering av teleslynge som en del av opprustningen. Budsjettforslaget for 2011 ble vedtatt av kommunestyret 15. desember 2010.

For Tingnes kulturhus vil kultursjefen i løpet av 2011 omprioritere midler slik at det også her blir montert teleslynge.

Ringsaker kommune bekrefter, etter anmodning fra ombudet, at det er vedtatt i budsjettet for 2011 at teatersalen i Brumunddal skal bygges om for 12,5 millioner kroner og at montering av teleslynge er ivaretatt i denne bevilgningen. Kommunen bekrefter på nytt at det vil i løpet av 2011 bli omprioritert midler for montering av teleslynge i Tingnes kulturhus.

RETTLIG GRUNNLAG

Ombudet kan gi uttalelse om et forhold er i strid med diskriminerings- og tilgjengelighetsloven, jf. diskrimineringsombudsloven § 3 tredje ledd, jf. § 1 annet ledd nr. 3.

Denne saken reiser spørsmål om virksomheters plikt til å sikre universell utforming, det vil si generell tilgjengelighet, etter diskriminerings- og tilgjengelighetslovens § 9. Offentlige og private virksomheter som brukes av allmennheten har en plikt til å sikre universell utforming av virksomhetens alminnelige funksjon.

Med universell utforming menes utforming av hovedløsningen i de fysiske forholdene, inkludert informasjons- og kommunikasjonsteknologi (IKT), slik at virksomhetens alminnelige funksjon kan benyttes av flest mulig, jf § 9 annet ledd. Dette betyr at virksomhetens fasiliteter, som skal benyttes av allmennheten (kunder eller besøkende), skal utformes på en slik måte at flest mulig får tilgang til de tjenester virksomheten tilbyr. Det er hovedløsningen som skal være universelt utformet.

Plikten til å gjennomføre tiltak for å sikre universell utforming faller bort dersom virksomheten sannsynliggjør at det vil innebære en uforholdsmessig byrde, jf § 9 tredje ledd. I den konkrete uforholdsmessighetsvurderingen skal imidlertid den positive effekten og viktigheten av tilretteleggingen veies mot kostnader og andre former for belastning tilretteleggingen kan medføre. Lovgiver har bestemt at det særlig skal legges vekt på:

1. effekten av tilretteleggingen for å nedbygge funksjonshemmende barrierer
2. om virksomhetens funksjon er av offentlig art
3. nødvendige kostnader ved tilretteleggingen
4. virksomhetens ressurser
5. sikkerhetsmessige hensyn
6. vernehensyn

Dersom ombudet kommer til at det vil være en uforholdsmessig byrde å rette de påklagede forholdene i tråd med kravene til universell utforming, betyr ikke det at virksomheten kan unnlate å gjøre noe som helst. Virksomheten er uansett forpliktet til å jobbe for best mulig tilgjengelighet for flest mulig.

Etter diskriminerings- og tilgjengelighetslovens § 13 er det opp til innklagede å sannsynliggjøre at det ikke har forekommet diskriminering i strid med loven.

OMBUDETS VURDERING

Kulturhus og teatre er et kulturtilbud til alle innbyggere i kommunen og andre, dermed vil slike virksomheter ha plikt til å sikre at hovedløsningen er universelt utformet etter diskriminerings- og tilgjengelighetslovens § 9. Det foreligger derfor en

plikt til å tilrettelegge de deler av virksomhetens fysiske miljø som benyttes av allmennheten på en slik måte at flest mulig, uavhengig av individuelle forutsetninger, har tilgang til virksomhetens tjenester og service.

Ombudet tar ikke stilling til om virksomheten som sådan er universelt utformet. Det ombudet skal ta stilling til er om de påklagede forhold hos disse kulturtilbudene tilfredsstillende kravet til universell utforming. Personer med nedsatt hørsel vil ikke få glede av et kulturtilbud som de ikke får med handlingsforløpet på. Manglende teleslyngeanlegg vil ikke være i tråd med den rettslige standarden universell utforming, da dette vil begrense tilgjengeligheten for personer med nedsatt hørselsevne.

I denne saken har Ringsaker kommune redegjort for at det i budsjettet for 2011 har blitt vedtatt en større ombygging av teatersalen i Brumunddal, og det har blitt bevilget 12,5 millioner kroner til dette formålet. Montering av teleslynge er ivaretatt i denne ombyggingen. Ombyggingen skal starte rundt 1. april 2011 og forventet ferdigstillelse er rundt 1. oktober 2011.

For Tingnes kulturhus har Ringsaker kommune på nytt bekreftet overfor ombudet at kultursjefen i løpet av 2011 vil omprioritere midler for å få montert teleslynge.

På bakgrunn av Ringsaker kommune sin presentasjon av planlagte tiltak og vedtatte bevilgninger, mener ombudet at kommunen har sannsynliggjort at teatersalene ved ferdigstillelse på en tilfredsstillende måte vil sikre tilgjengelighet for personer med nedsatt hørsel.

KONKLUSJON

Likestillings- og diskrimineringsombudet konkluderer med at Ringsaker kommune ved gjennomføring av sine byggeplaner og montering av teleslynge ikke handler i strid med kravet til universell utforming, jf diskriminerings- og tilgjengelighetsloven § 9 tredje ledd.

* * *

Ombudet vil imidlertid presisere at uttalelsen er basert på planlagte byggeplaner og tiltak som Ringsaker kommune har presentert overfor ombudet. Ombudet vil påpeke at ombudet kan omgjøre sin uttalelse, på grunnlag av en klage eller av eget initiativ, dersom det ved ferdigstillelse viser seg at teatersalene ikke er i tråd med standarden universell utforming eller at montering av teleslynge likevel ikke har blitt gjennomført.

Dersom ombudet ved en senere vurdering skulle komme til at virksomheten bryter plikten til å sikre universell utforming, så kan ombudet også bringe saken inn til vurdering hos Likestillings- og diskrimineringsnemnda. Nemnda kan treffe vedtak om at det foreligger brudd på plikten til universell utforming, jf. diskrimineringsombudsloven § 7. Nemnda har også kompetanse til å pålegge stansing, retting eller andre tiltak.

25.02.2011

Sunniva Ørstavik
likestillings- og diskrimineringsombud